

Преглед опште књижевности IV

Проф. др Снежана Калинић

Програм предмета

Претече симболизма и модернизма

Шарл Бодлер: *Цвеће зла*

Волт Витмен: „Песма о мени“, „О капетане! Мој капетане!“ и још једна песма по избору из збирке *Влати траве*

Основне одлике симболизма

Артур Рембо: „Пијани брод“, „Самогласници“

Александар Блок: *Дванаесторица*

Рајнер Марија Рилке: једна песма по избору („Карусел“, „Пантер“)

Основне одлике модернизма

Т.С. Елиот: *Пуста земља*

Џејмс Џојс: *Уликс* (три поглавља по избору)

Марсел Пруст: *Једна Сванова љубав*

Томас Ман: *Чаробни брег*

Авангарда и њени главни правци (футуризам, експресионизам, дадаизам, надреализам, акмеизам)

Владимир Мајаковски: *Облак у панталонама*

Франц Кафка: *Процес*

Албер Ками: *Странац*

Самјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Бертолд Брехт: *Мајка Храброст и њена деца*

Постмодернизам и савремена књижевност

Хорхе Луис Борхес: једна прича по избору („Пјер Менар, писац *Дон Кихота*“, „Бесмртник“, „Алеф“, „Астерионов дом“, „Борхес и ја“)

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Проза XX века (један роман по избору): Џ.М. Куци: *Ишчекујући варваре*, И. Калвино: *Ако једне зимске ноћи неки путник*, М. Кундера: *Незнање*, Г.Г. Маркес: *Сто година самоће*, Х. Мураками, *Норвешка шума*, Р. Пауерс, *Шума над шумама*

Драма XX века (једна драма по избору): Е. Јонеско: *Ђелава певачица*, Е. Канети: *Орочени*, Ф. Диренмат: *Физичари*, Т. Стопард: *Аркадија*, Т. Бернхард: *Трг хероја*

Поезија XX века (један песник по избору): Јосиф Бродски, Силвија Плат, Џон Одн, Шејмус Хини, Ален Гинзберг, Збигњев Херберт

Секундарна литература

- Ž. Ruse, *Oblik i značenje*, Novi Sad, 1996.
- I. Šafranek, *Temelji modernog romana*, Zagreb, 2003.
- S. M. Baura, *Nasledje simbolizma*, Beograd, 1970.
- V. M. Žirmunski, *Od simbolizma do akmeizma*, Gornji Milanovac, 1991.
- T. F. Marineti, „Prvi manifest futurizma“, *Moderni pravci u književnosti*, Beograd, 1984.
- „Манифести руских футуриста“, *Поетика*, 7–9, Београд, 2013.
- G. de Tore, *Istorija avangardne književnosti*, Novi Sad, 2001.
- M. Nado, *Istorija nadrealizma*, Beograd, 1980.
- M. Kalinesku, *Lica moderniteta: avangarda, dekadencija, kič*, Zagreb, 1988.
- M. Solar, *Mit o avangardi i mit o dekadenciji*, Beograd, 1985.
- D. Stojanović, *Čitanje Dostojevskog i Tomasa Mana*, Beograd, 1983.
- T. Popović, *Rečnik književnih termina*, Beograd, 2007.
- O V. Vitmenu: T. Popović, *Potruga za skrivenim smislom*, Beograd, 2007.
- O Š. Bodleru: *Поетика*, 10–12, Београд, 2014.
- O A. Bloku: *Поезија*, часопис за поезију и теорију поезије, Београд, бр. 57/58, 2012.
- O T. S. Eliotu: tematski blok u časopisu *III program Radio Beograda*, br. 101, 1995.
- O Dž. Džojisu: tematski blok u časopisu *III program Radio Beograda*, br. 137/138, 2008. (B. Dojčinović-Nešić, „U lavirintu uma: Džojis, Vulfova, Fokner“, K. Batler, „Modernista Džojis“ i D. Kon „Autonomni monolog“)
- O M. Prustu: tematski blok u časopisu *III program Radio Beograda*, br. 100, 1995.
- O V. Majakovskom: *Поетика*, 7–9, Београд, 2013.
- Rajner Marija Rilke*, zbornik radova, Beograd, 1970.
- R. Vilijams, *Drama od Ibzena do Brehta*, Beograd, 1979.
- S. Selenić, *Dramski pravci XX veka*, Beograd, 1979.
- J. Hristić, *Studije o drami*, Beograd, 1986.
- C. Калинић, *Границе могућег и могуће границе у дистопијским драмама 20. века*, Београд: Филолошки факултет, МАБ, 2023.
- S. Kalinić, *Sećanje i zaborav u Beketovim dramama*, Beograd, 2016.

Структура бодова

Активност на часу: 0-30 поена

Испитни тест: 0-70 поена

Пример испитног теста

- 1) Навести основне одлике симболизма.
- 2) Објаснити појам *ток свести* на основу краће анализе једног поглавља Џојсовог *Уликса*.
- 3) Шта је својствено песмама из циклуса „Побуна” Бодлеровог *Цвећа зла*? Навести њихове наслове и дати краћу анализу једне од њих.
- 4) Шта роман *Странац* чини антироманом?
- 5) Одакле је преузет дати одломак?

А црно, *Е* бело, *И* рујно, *О* плаво,
У зелено: тајна рођења вам ту је:
А, црн космат појас муха што блиставо
Над свирепим смрадом купе се и зује.

- 6) Објаснити појам *хипертекстуалност* на основу анализе једне Борхесове приче.
- 7) Како се трагикомедија *Чекајући Годоа* односи према јудео-хришћанској месијанској традицији?
- 8) Представити једног савременог песника по избору.
- 9) Навести наслове барем два манифеста футуризма и презимена њихових аутора.
- 10) Навести презимена главних представника постмодернизма.